

Deloc, o... cenușăreasă!

(Costin Popa – 2 aprilie 2007)

Cutremurată de recentul „trubadur” al lui Hausvater, nicidecum al lui Giuseppe Verdi, Opera Națională București și-a continuat programul de premiere, vizând diversitatea stilistică. Barocul (**Decebalo**), Mozart (**Così fan tutte**, **Nunta lui Figaro**, **Flautul fermecat**), verismul (**Manon Lescaut**), romantismul (**Trubadurul**), componistica secolului trecut (**Motanul încălțat**) s-au văzut recent succedate pe afiș de belcantismul lui Gioachino Rossini, bine pus în evidență de **Cenușăreasa**.

Urmând o practică deja testată, într-o oarecare măsură benefică dar deosebit de pretențioasă ca realizare, managementul teatrului a propus o versiune concertantă care, sper, va fi urmată într-un viitor nu tocmai îndepărtat, de una scenică. Beneficiul vine din mai multe direcții între care aș nota rodajul muzical și, nu în ultimul rând, ridicarea – la propriu și la figurat – orchestrei la rang de interpret primordial, în efortul de depășire al stadiului de „mare chitară de acompaniament”. A fi pe podium, implică din partea instrumentiștilor responsabilități sporite, contact direct vizual și auditiv cu publicul, emoționalitate suplimentară – trăită și indusă -, ajustarea mai rafinată a sonorităților, provocare continuă în autoevaluare, direcționată în sensul creșterii performanței la reîntoarcerea în fosă. Pe de altă parte, prezentarea unei opere în concert generează pretenția unei interpretări vocale frizând idealul, cântăreții rămân „descoperiți”, singuri cu muzica, eliberați de jocul de scenă și, de ce nu, fără posibilitate de refugiu în... grimă. Concentrarea asupra sunetului este maximă. Sigur că opera este în primul rând teatru liric dar, ca etapă de consolidare a studiului și în sensul progresării calitative, prezentările concertante sunt demne de susținere, cu condiția de a nu rămâne la această fază.

Așadar, **Cenușăreasa**. Păstrător al valorilor epocii de aur a belcanto-ului, conducându-le pe trepte superioare de expresie ce prefigurează vocalitatea romantică, opusul rossinian însumează virtuozități buffe și nobile, țesături melodice extrem înalte, desene de frază muzicală care îmbină tipicul canto spianato di grazia cu elanul și accentul avântat. Este o stilistică de mare complexitate la care se adaugă lungimea partiturii, împreună constituind bornele de dificultate ale lucrării.

În atari condiții, trebuie apreciat că am asistat la o realizare de bună factură a primei scene lirice naționale motivată în primul rând de prezența în rolul titular a mezzosopranei Oana Andra. Specialistă în tălmăcirea portativelor lui Rossini, artista a impresionat prin cunoscuta sa timbralitate frumos rezonantă, prin abilitatea de a executa agilitățile în coloratură perlată, prin conducerea impecabilă – cu arce largi de frază – a glasului său strălucitor. Între **intrarea Una volta c'era un re** și rondò-ul final al Angelinei, **Nacqui all'affanno**, a existat un traiect meritoriu, început cu frumos expozeu legato și sfârșit spectaculos, cu aplomb și Si-uri acute sigure și penetrante. Oana Andra este acum o cântăreață matură, o artistă de mare profesionalism care a obținut, pe bună dreptate, triumful serii.

Și dacă acest concert a fost o realizare de succes, faptul se datorează și dirijorului Adrian Morar care a conferit lecturii, încă din uvertură, poezia, verva și subtilitatea caracteristice, extrăgând din orchestra Operei Naționale tot ce are mai bun în calitatea partidei de corzi (filigranul scriiturii), a alăturilor (rememorez paginile **Furtunii** din actul al doilea). Faimoasele crescendo-uri rossiniene

s-au văzut redate nuanțat și cu dozaj optim, atacurile au sporit în precizie pe parcursul serii, ansamblurile au funcționat aproape ireproșabil (suculentul sextet **Quest'è un nodo avvilupato, questo è un gruppo rintrecciato** rostogolind cu pregnanță „r”-urile și explodând „p”-urile, așa cum a gândit Rossini), bagheta a știut să stăvilească orice germene de decalaj (cvintetul din primul act) și, totodată, a moderat progresiv, pe timpul dezvoltării, intensitatea sonoră a instrumentelor ce nu aveau intenția de a menaja soliștii. Și dacă secțiunea **Non più mesta** a rondò-ului a căpătat alură de Vivacissimo în locul Allegro-ului din partitură, nu a fost decât în sprijinul abordării mai lesnicioase a portativului ornamentat al eroinei titulare.

Surpriza a venit din partea tânărului oaspete clujean Geani Brad, posesorul unei voci de deosebită calitate care, chiar dacă nu este pe de-a-ntregul baritonul briliant propus de Rossini pentru personajul valetului Dandini, reprezintă o importantă speranță pentru viitoare roluri belcantist-romantice. Tot de la Cluj a venit și tânărul Petre Burcă, un Don Magnifico în marea tradiție de basso buffo, cântăreț inteligent, abil în expunerea unei volubilități debordante, a cărui atenție trebuie să fie orientată în direcția ponderării tușelor prea groase. Tenorul Robert Nagy, cunoscut cavalier al supra-acutelor (stupefiază siguranța notelor de Si și Do) și al fioriturilor, a găsit cele mai bune momente ale sale în intervențiile decise, vehemente ale lui Don Ramiro din actul secund. Bine armonizate muzical au fost malițioasele surori Clorinda (soprana Anna Mirescu, cristalină în arie) și Tisbe (mezzosoprana Antonela Bârnat). Basul Ștefan Schuller, interpretul filozofului Alidoro, a frazat frumos dar sonoritatea vocii sale s-a estompat în registrul central-înalt.

Nu trebuie uitate, prestația corului de bărbați al Operei Naționale, pregătit de reputatul maestru Stelian Olariu, precum și acompaniamentul recitativelor, excelent susținut de Ioana Maxim. Alături de tălmăcirea vocală, mișcări și atitudini scenice sugerate (misteriosul lor autor nu este dezvăluit de „fluturașul” de sală) au dat seratei o potrivită tentă de culoare.

Așadar, la teatrul de pe Splai, **Cenușăreasa** în concert nu a fost o... cenușăreasă a stagiunii 2006-2007. În fructificarea bunei pregătiri muzicale a versiunii, o viitoare producție scenică este așteptată cu interes dar și cu emoție din perspectivă... regizorală.